

{ asteari zeharka begira } Iñaki Altuna

Urteurren bat baino gehiago

Urriaren 1eko Kataluniako erreferenduma-
ren urteurrena dela-eta, giroa berotzen
hasia da. Hala izan ohi da gertaera histori-
ko garrantzitsuak gogoratzeko uneak iris-
ten direnean. Dena den, giroa hasiberri
den urte politikoarekin berez berotuko
zen bestela ere, Urriaren 1eko segidak gatazka eta arazo
politikoa bere horretan utzi baitzituen. Ikasgai batzuk
ere utzita, hori bai; hala nola, Kataluniako herria zer
urruti joateko gai izan den ikusi dugu (Euskal Herrian
azken hamarkadotan aldaketa behartzeko izandako pro-
zesuetan –Aljer, Lizarra-Garazi, Ibarretxe Plana eta 2005-
2007 negoziazio saioa– ez gara inoiz hain urruti iritsi),
Katalunian hain urruti iritsita ere zein zaila den ibilbide
osoa burutzea egiaztatu da, eta Estatu espainolaren izaer-
a atzerakoia eta basatia zer-norainokoa den agerian gel-
ditu da, iazko urriaren 3an Espainiako erregeak berak be-
re hitzekin argi bezain garbi utzi zuen bezala.

Beraz, urteurrenaren garrantzia handia delako eta ga-
tazkak bizirik segitzen duelako, espero daiteke datozen
asteetan gaiak berriro ere arre-
ta handia bereganatzea, sua
berpiztea. Irailaren hasierako
lehen adierazpenek ez dute bes-
terik iragartzen. Halere, sinple-
keria hutsa litzateke pentsatzea
aurreko urteko errepikapen
moduko bat datorrenik, ordutik
hona zenbait gauza aldatu bati-
ra, ez nolanahikoak gainera.

Bistakoak dira alderdi inde-
pendentisten arteko ezberdin-
tasunak eta tirabirak; egindakoari buruzko irakurketa-
ren, egoeraren balorazioaren eta eman beharreko
urratsen gaineko ezberdintasunak. Zer eta nola egin, az-
ken batean. Seguru asko alderdi bakoitzaren interesek
ere zeresan handia dute. Ezin daiteke baztertu beste fak-
tore bat ere: errepresio basatiaren eragina. Sektore ba-
tzuentzat errepresioa aurrera egiteko motibo bada ere,
beste batzuetan beldurra eragin du. Jasotako sufrikario-
ak eragin politikoa izan du hainbatetan.

Espainiako Gobernuan ere aldaketa izan da. Sanche-
zek ukitu berri bat eman nahi izan dio bere jokabideari;
lehenik elkarriketa aipatuz eta ondoren nolabaiteko
proposamen politiko bat eginez. Erreferenduma izango
da, baina soilik autogobernuri buruz, ez autodetermina-

zioari buruz. Batzuk zen besteak entzunda ez dirudi ate-
rabidea lortzeko ezer mamitsurik eta eraginkorrik pro-
posatu duenik. Ez da inor hurbildu ere egin estatutu be-
rri horrek jaso beharko lukeena aztertzeraz. Adibidez,
nazio aitortza eta erabakitze eskubidea jasoko balu,
biderik ba al legoke “zero puntu” berri bat jartzeko? Hain
zuzen ere, horixe da EAEko Legebiltzarrean gehiengoak
adostu duena proposamen berri bat egiteko. Horiek dira
Euskal Herrian azken negoziazio prozesuetan puzzlea
osatze mahaia gainean egondako pieza nagusiak. Bai-
na, antza, Katalunian eztabaida ez da hori.

Katalunia eta Euskal Herria, Euskal Herria eta Katalu-
nia. Ezberdintasunak ezberdintasun, bi prozesuak sin-
kronizatzeko beharraz mintzatu da azkenaldian ezkerre-
ko euskal independentismoa. Bigarren frontearen ideia,
laburbiltzearen. Estrategiaren oinarri bat litzateke. Ha-
lere, herri honetan, ezkerreko independentismoak estra-
tegiaren eztabaida ekinbide politiko praktikoarekin eta
gizarte bideratu beharreko mezua nagusiekin nahastu
ohi ditu. Adibide batekin ulertuko da beharbada hobeto:

Ezker independentistak zer den
estrategiaren eztabaida eta zer den
zabaldutako beharreko mezua hobeto
bereizi beharko lituzke

Urkulluren estrategia herri honen pultsu politikoa ma-
kaltzea izan da urteotan, baina ez da jendaurrera irten
herri honek taupada galdu behar duela esateko. Ezker in-
dependentistak zer den strategiaren eztabaida eta zer
den zabaldutako beharreko mezua hobeto bereizi behar li-
tuzke. Zer egin behar den eta nola egin behar den, azken
batean. Beharbada, ezker abertzalean 2009-2011 artean
estrategia aldaketarako burututako ariketak eta 2015-
2016 artean Abian prozesuarekin emandako astinaldiak
aipatu joera hori indartu zuten. Aurrerantzean, ordea,
bigarren fronte hori benetan egituratu nahi bada, ekin-
bide eta eskaintza politikoak, aktibazio eta ekarpen so-
ziala eta ideien borroka izan beharko ditu osagai nagusi,
estrategiaren azalpen teorikoa baino gehiago. •